

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus, Dijous 26 de Maig de 1898

Núm. 3.557

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Plas. 3/50
provincies trimestre. 7/50
Extranger y Ultramar. 7
Anúncs, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, llogografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s'atorgaran los originals encara que no s'publichin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

SECCIÓ DOCTRINAL

Llegenda històrica

Lo rey Pere III d' Aragó, es una de las més grans figures de la historia catalana, un dels monarcas més il·lustres d'aquella gloriosa dinastia que feu de nostra terra lo poble més lliure, més rich y més poderós de las costas del Mediterrà. Qui una vegada ha comensat a llegir la historia de son regnat, s' encanta al contemplar tanta grandesa y sent verdadera recança de no poder arribar al coneixement dels més petits detalls de una de las més gloriosas èpocas de la historia catalana.

Nosaltres, que en lo número passat vam prometre una rondalla a nostres llegidors, nos hem repensat y hem cregut convenient no complir la promesa; pero en cambi parlarvos d' un fet molt eloqüent dels catalans que vivian en temps del gran rey Pere III, que si be desde poch temps ensá es considerat com una llegenda, no deixa de renir condicions pero bonas, pera fer conèixer a nostres llegidors lo caràcter dels catalans d' aquell temps, que sempre haurian de servir d' exemple als catalans de nostres dias.

Oridat Pere III pe' ls mateixos sicilians; reuñí una poderosa esquadra, feu via a la isla de Sicilia, de la que, ab la ajuda del mateix poble se' n' apoderà facilment, espulsantne als francesos de la manera més ignominiosa.

Com lo Sant Pere era 'l protector dels francesos, va escomunicar á Pere III, donant los Estats de la Confederació Catalana aragonesa á Carles de Valois, fill del rey de Fransa.

Se proclamá per tota Europa una crehuada contra Pere III y aguerrits caballers de totes las nacions se van disposar a formar part d' un exercit que havia d' anar a combatre á un rey cristiá en la mateixa forma en que s' havia combatut contra turchs y heretges.

No tardá molt temps á entrar en terra catalana lo més brillant exercit que ha passat per 'l Pirineu. Lo constituhián més de 300.000 homes, casi tots ben armats, a las ordres del mateix rey de Fransa, Felip 'l Atrévít.

La situació de Pere III, no podia en aquells moments estar més crítica; los reys de Castella y d' Inglaterra que havian promés ajudarlo, faltaren desvergonyidament a sa paraula, los aragonesos li negaren son auxilli, los valencians no estavan pas en condicions de proporcionarli cap exercit, los mallorquins y rossellonesos lluytavan a las ordres del rey de Fransa. Catalunya tant sols era l' esperansa del gran Rey. (1)

» Los catalans foren cridats á la guerra.

» Lo rey va veure compareixer tots los barons de Catalunya ab sa gent d' armes, tots los ciutadans dels municipis sota las ensenyas de sos pobles.

» Tots portavan cascós y corassas, tots lluhian els brassos sas rodellas, las armas se' destacavan del blau del firmament.

» Pero entre aquella gentada, no s' hi veyá més brillantor que 'l dels vestits de guerra; las llenses no portavan punta, las vaynas hi havian anat sense espasa.

» A que era degut que aquell exercit comparegués a la crida de Pere III, sense cap arma útil?

» Las llibertats catalanas, casi en sa totalitat, no te-

nian més fonament d' existencia que la tradició y la costum, y 'l rey no s' demostrava pas son defensor.

» Per aixó al preguntar lo rey, als principals barons lo motiu de sa vinguda desarmats, van contestarli ab altivega:

» Senyor, las armas sols son usades pe' ls pobles lliures; quan un poble no te llivertat, no es tampoch digne de poder usar de las armas.

» Lo rey va comprendre tot seguit lo que ab tant clares paraules li van fer entendre 'ls catalans, y consentí de que ni eli ni cap soberá pot may confiar ab un poble esclavizat, doná a Catalunya lo « Reconoverunt procesa », un dels principals fonaments de la llibertat de nostra terra.

Des d' aquell dia, los catalans sols, foren los que delmaren l' exercit frances per terra, mentres l' immortal Roger de Lluria y altres famosos almiralls, sens comptar may lo número de las naus enemigas, enderrocavan en lo Mediterrà tot lo poder marítim de la orgullosa Fransa. Y gracies als catalans, aquell famós exercit que plé d' orgull havia travessat lo Pirineu, sense valdreli, ni 'l representant del Papa, ni 'l brillant estol de caballers crehuats, sofrí el coll de Panissars, la més gran de las destrossas que s' registran a la historia de nostra terra.

Aixís es com obran los pobles lliures.

Ignocent es esperar que 'ls pobles esclavizats imitin may aquest exemple...

A. MALLSOL.

Als Somatents de Catalunya

Apreciables companys: Ab motiu de la próxima proclamació de la Verge de Montserrat, com patrona del Cos armat de Somatents de Catalunya, se projecta aixecar en la plassa de dit Santuari un monument que perpetui 'ls llorers que en Juny de 1808 y en los cellats del Bruch, alcançaren los somatents comandats per Llimona d' Igualada y Rivera de Manresa, sobre 'ls invasors de Napoleó I.

Nos plau y aplaudim moltíssim la ensenya que al Somatent vol dotarse; pero enteném que aqueix monument commemoratiu no té siti a Montserrat. La Institució armada a que perteneixém, Catalunya, Espanya y 'ls fastos nacionals han designat per aclamació l' assiento de dit monument; allí ahont afuhiren y lluytaren per la independència patria los beneméritos paysans procedents de las concas del Noya y del Llobregat, allí deu erigirse 'l monument que immortalisi la página més brillant escrita per los sematents catalans.

Lo poble del Bruch no pot quitar gloria als manresans ni als igualadins, avans es lo nexxe que deu unirlos en defensa del dret que per igual los interessa, per ser ells la representació més genuina dels que en nostras abruptas serras posaren coto als avensos de Schwartz y Chabren; y com sia que en l' emplantament del monument que ns ocupa los igualadins y 'ls manresans deuen, en bona llógica, opinar ab nosaltres y ab la majoria dels somatents, abriguem la ferma convicció de que son vot, verdaderament qualitatiu en la materia, será perque 'l consabat monument se contruhei en las agrestas alturas consagradas a la religió del patriotisme, no en las rocas ahont los eflouis de l' ánima nos abstrauehen de tot pensament terreno.

Ni la passió priva en nosaltres ni 'ls interessos de localitat nos cegan. Al defensar que 'l monument commemoratiu de referencia signi erigit en lo Bruch y no a Montserrat, simplement defensém lo just y lo racional, sia qualsevol lo prisma ab que s' miri l' assumpto.

Pernalitats tan il·lustres y competents com los generals Blance, Weyler y Valencia, en públich y privat han emés sa opinió d' absoluta conformitat ab la nostra; lo factor principal é irrecusable en aquest litigi, lo Cos de somatents de Catalunya, ha dictaminat ab los citats generals; y tant es aixís que, per medi de son orgue en la premsa «Paz y Tregua», iniciá una suscripció voluntaria pera erigir un monument en lo Bruch que commemori la gloriosa batalla del mateix nom, llurada contra las forsas napoleónicas lo dia 6 de Juny de 1808 y qual producte imperta més de 12.000 pessetas.

Ara bé, si 'ls somatent no volen revoltarse deuen protestar, per modo franch y manifest, contra l' desdixat é inoportú propósit d' enclavar a la plassa del Monastir de Montserrat un monument que immortalisi un fet d' armes portat á cap per los somatents en lo poble del BRUCH y que, unit al nom de BRUCH, jamay al de Montserrat, viurá pels sigles dels sigles en las diamantinas planes de la historia patria. Es nostra protesta davant los Somatents de Catalunya; prompte sotmetrem lo judici al de la pública opinió.

Lo Somatent.
Bruch 1 de Maig de 1898.

ARTS Y LLETTRAS

MARINA

» Que n' son d' agosats y valents los pescadors de la costa catalana!

Quan allá cap a la tardor, y durant tot l' hivern, es fan a la mar pera dedicarse a la pesca «del bou», si n' passen de fatigas los pobres!

Un cop dintre de la barca, que constitueix la seva única esperansa, perque es la seva sola riquesa, lo seu únich patrimoni, quan inflada la blanca vela llatina a en van mar endins, ¡que saben ells si aquest niuhet de sas il·losions se 'ls convertirá ó no en atauí!

¡Que saben ells si tornarán a atracar a la dsurada platja, ni a tornar a veurer la seva vileta, blanca com una clofolla d' ou!

Una tarde del hivern passat—era 'l mes de Juner,

—las parellas «del bou» retornavan de la seva tasca.

Mes no retornavan totes.

Una d' ellas venia sola: desparionada.

Havian eixit lo vespre avens.

La mar, sempre traydora, tota la nit havia estat encalmosida.

Anclaren un grapat de millas endins, y tiraren la zarxa.

Amarraren un cap per las proas, y mentres esperavan la pesca, los tripulants de l' una saltaren l' altre barca.

En l' última no hi quedava mes que un zicot foraster, que no havia entrat encara en quinta, y que feya molt poch temps que anava a la barca, y dos noyet, l' un d' onze anys y l' altre de tretze, fills del patró que 'l comandava.

Los dos petits dormian sots cuberta, y 'l mes gran s' endormiscava vora la canya del timó.

A l' altre barca, aprofitant la calma del mar, los pescadors després de fer reasopó y de fumar un cigarro se posaren a descansar.

De sopt, quan ningú podia imaginarho, vingué una forta ratxa de llevant, y després un altre, y un altre, y se girá un temporal desfet.

Petá l' amarra de proa, y quan los vells, refets de p'

(1) Fins aquí tot es rigurosament històrich la part de llegenda es la que segueix y que posém entre cometes.

empenta del temporal es posaren sobre cuberta, de la barca dels noyets no s'en veia rastre.

La furiosa llevatada se l'emportá com una ploma.

Esgarrifats, los de la barca del patró volaren en totes direccions per veurer si trovarian als noys.

¡Podeu contar la desesperació del pare!

Perduda l'esperansa de trovarlos, la tarde següent la barca del patró, silenciosa, atracaba á la platja, ab la tripulació malalta.

Lo pare duya 'l cor fet á trossos.

Y, quan, al saltar en terra, la seva pobre dona, plorant, l'abracava frenètica preguntantli pels seus fills, — ¡no ho sé! ¡No ho sé! ¡S'han perdut! ¡Senyor, misericordia! —contestava.

No sabia 'l perquè; però un vell mariner, home experimentat, llop de mar que havia navegat per totes quatre parts del mon, anava dient per la vila que tenia esperansa de que la barca apareixeria.

Ab aquesta il·lusió se'n anava tots los dias dalt d'usas rocas que 'l mar batia, y ab la mirada d'ágüla que tenen lo mariners, clavava la vista fit á fit al horitzó, resseguint la ratlla del mar, cercant ab dalit la blanca vela de l'embarcació perduda.

Passaren tres dias, y l'embarcació no s'veja en lloch; però al demati següent, sobre 'l mitj dia, lo vell rebé una sotregada al cor.

Havia vist allà lluny, molt lluny, com un punt blanquinós, com una vela latina.

Al cap d'una estona, ja no tenia dubte. Era la barca, que, vent en popa, venia majestuosa ab rumbo á la platja.

Corrent tant com podia, lo vell se'n aná á la vila á portar la bona nova.

Tothom se trasladá á la vora del mar pera veurer l'arribada.

Duas horas després, deixant enrerra un sarrell de brumera blanca y bullidora, atracava la barca, clavant la quilla en la sorra.

Tota la vila saludava als naufruchs fent voleyar los mocadors en tant que 'ls noyets, ab la barretina en la má, plorant y rihent, tot á la vegada, cridavan: ¡pare! ¡mare....!

Sen pare, impacient, no pogué aguantarse més, y, vestit y tot, se ficá al aygue; s'arrambá á la banda, prengué á sos fills en braços, y 'ls deixá, plorant, en los de la seva pobre mare, que 'ls esperava de genolls en terra, feta també un riu de llágrimas.

L'entrada pe 'l carrers de la vila fou triumpfal. Venian afamats.

En los dias que havian estat perduts, sols havian menjat un pá: no tenian res més á bordo.

Y quant algú 'ls preguntava plé d'interés y de carinyo — ¿fins ahont heu anat, fills meus? —

— ¡No ho sabem! — responian. — ¡Hem anat més lluny de Fransa!

JOAN RUIZ Y PORTA.

Sitges, Juny del 95.

Sindicat d'obligacionistas

DE LA

Companyia dels ferro-carrils de Tarragona á Barcelona y Fransa.

Los infrascrits, obligacionistas de la Companyia dels ferro-carrils de T. á B. y F., se creuen en lo deber d'instar als possehidors dels expressats títuls á la comú defensa de sos drets, porque entenen que serán tant més atesos quant major fos la respectabilitat de qui 'ls sestingui y 'ls recursos de que disposi, y que davant las exigencias de la Companyia deutora, al pretendre privarlos sense rahó plausible d'una tercera part dels rédits de sos títuls en benefici de crédits menos preferents, sols hi cab una defensa colectiva y enérgica. Tal es 'l objecte del Sindicat quina denominació encabessa aquest escrit.

Lo reglament per lo qual se regeix ha sigut retornat per lo Govern de provincia y reuneix las condiciones legals necessarias pera donar naixement á una personalitat jurídica. Pera 'l logro de son objecte, lo Sindicat se proposa l'empleo de tots los medis licits, y en particular dels següents: Primer, Realisar las gestions que s'estimin oportunas pera obtenir un conveni ab la Companyia deutora ab las ventajias possibles pera 'ls obligacionistas, dins de las circunstancias que s'hagin á atendre. Segón, En cas de no alcansarlo, practicar tots los actes necessaris dins de la legislació vigent pera mantenir la integritat dels drets dels obligacionistas; y tercer, Influhir en la opinió pública. Pera subvenir als gastos indispensables, los obligacionistas del 3 per 100 que estiguin disposats á formar lo

Sindicat satistarán per una sola vegada cinquanta céntims de pesseta per cada títul que sindicuin y una peseta per los del 6 per 100. Pera realisar aquesta sindicació bastará depositar los títuls que 's destinin á la mateixa, en la forma que estimi convenient 'l interessat, en lo Banch d' Espanya ó en qualsevol de sas Sucursals, ó en lo de Barcelona, entregant lo resguart al Sindicat, que 'l conservarà en son poder fins que procedeixi sa devolució y donará del mateix 'l oportú recibo. Pot també contribuirse als fins del Sindicat per las obligacions que no se sindicuin, satisfentse las cantidades indicadas y quedant los títuls en completa llibertat en poder de sos possehidors.

Lo Banch de Barcelona, pera afavorir los depósitos de que 's tracta, ha rebaixat los drets de custodia á cinch céntims de pesseta per obligació, sia del 3, sia del 6 per 100, per any indivisible; devont, no obtant, lo deposant portar un document expedit per lo Sindicat en que consti 'l objecte ab que 's realisa 'l dipósit. En lo Banch d' Espanya podran depositarse sens necessitat d'expressarho, en las condiciones ordinarias y segons lo módich dret de hú per mil del capital dels títuls depositats á 1/4 per cent de la renda atribuhida al títul.

Consultin los obligacionistas son propi interés y no fihin en la munió de falsas apreciaciones y fets inexactes que intencionadament se fan circular. No es en la Junta general d' accionistas de la Companyia de T. á B. y F. ahont trobarán desinteressat consell; en ella degué tractarse sols del profit dels accionistas, antitètic al dels obligacionistas, com ho són del acreedor al del deutor. No vegin que la constitució del Sindicat la instigació á pleyas y actuaciones judiciales, sino 'l medi d'evitar en lo possible que 'ls promoguts per consecuencia de la declaració de suspensió de pagos presentada per la Companyia de T. á B. y F. se prolonguin malevolament ó 's torsin en perjudici dels obligacionistas. Si la Companyia deutora 's val d'aquest medi pera eludir lo cumpliment de sos compromises y dels preceptes de la Lley, ab aixó 's demostrará ab major evidencia quén convenient es la intervenció del Sindicat.

Dels mateixos obligacionistas dependeix sortir més ó menos perjudicats en sos interessos; la Lley clarament los protegeix; si s'adheressin al conveni que la Companyia dels ferro-carrils de T. á B. y F. ha presentat al jutjat, renunciarian pera sempre á la tercera part de sas rendas, y realitada la fusió d'aquella ab la Companyia d' Alicante sens las degudes reserves y garantias, s'exposarian potser, en período no llunyá, á sufrir altre «corte» de las mateixas; si, per lo contrari, acudixen á la defensa de son dret donant forsa al Sindicat, evitarán los abusos que tal vegada s'intentin; si, per lo menos, las tres quintas parts ó en son cas las dos quintas de cada un dels grupos ó seccions que han de formarse segons lo prescrit en l'art. 935 del Códich de Comers, no s'adhereixen á dit ruínos conveni, es segur que, cumplintse las terminants prescripcions de la Lley, se constituhirá 'l Consell d' incautació, de que han de formar part representants de sos interessos, per ells elegits, y quedarà garantida la efectivitat de sos drets preferents, poguent succehir que la actitud enérgica dels acreedores el fí inclini á la Companyia deutora á menors exigencias.

Los senyors obligacionistas que desitjin cooperar al Sindicat, poden acudir tots los dias laborables, de las 10 del matí á dos quarts d'una de la tarde, al domicili del senyor President de la Comissió organitzadora, D. Felipe Bertrán y de Amat (Corts, 288, primer), ahont se 'ls hi donaran las oportunas indicacions y 'ls volants necessaris pera obtenir la rebaixa en los drets de custodia en lo Banch de Barcelona.

Barcelona, Maig de 1898.—Felip Bertrán y de Amat, president.—Lluís de Miquel.—Marqués de Soto-Hermoso.—Frederich Millán, Pbre.—Alvar M. Camín.—Joaquim Montaner.—Joaquim Jover.—Ramon Gou.—Antoni Batllori.—Marián de Pedro.—Lluís Vilallonga.—Romaña, secretari.

Ahir no va poguer celebrar sessió de primera convocatoria nostre Exom. Ajuntament per no haverse reunit suficient número de senyors regidors.

Llegim en la premsa tarragonina que per las autoritats d'aquella capital s'ha ordenat sian expulsats de son terme tots los pobres de solemnitat forasters.

Trasladém la noticia á las nostras autoritats per si creuen prudent lo pendre alguna mida sobre aquest particular, donchs no trobém just que si á Tarragona 'ls fan fugir ab la excusa de que no cometin alguna malfeta los hi hagi de donar hospitalitat la nostra ciutat, ahont segurament se dirigiran los fugitius.

Lo Consell provincial de Agricultura, Industria y Comers de Saragossa, ha acordat informar en l'expedient relatiu al ferrocarril de Val de Zafán á San Carlos de la Rápita, en lo sentit de que sia decretada la caduciat de la concessió de dit ferrocarril.

Nos ha estranyat molt llegir en los periódichs de la capital d'Aragó dita noticia, donchs creyam que semblant trámit d'expedient s'havia evacuat feya molt temps.

En veritat, al pas que porta l'assumpio de la caducitat, vá á acabar ab la paciència dels pobles interessats, cansats ja d'esperar lo cumpliment de la última lley de prórroga de 15 de Juny de 1894.

Si 'ls representants de las provincias interessadas no gestionan, pera que en breu apareixi lo decret de caducitat en la «Gaceta» y 's voti en las Cambras lo projecte de Lley, pera anar á concurs altra companyia constructora, segurament los Ajuntaments y Cambras agrícolas y de comers d'aquell país, los hi dirigiran prompte vivas excitacions en lo sentit indicat.

L'assumpio es de estriccia justícia, y 'ls representants citats, deuen procurar que 's compleixi en breu plasso.

Lo vinent mes d'Octubre s'inaugurarà á Buenos Aires una Exposició nacional, ab secció especial fora de concurs, pera la exhibició de tota mena de màquines de fabricació extrajera, destinadas á la industria y á la agricultura y de p'oductes de qualsevol naturalesa, dels quals no 's fabricuin similars en lo país.

Un estrany succés ha ocorregut en lo poble de Bot, del que s'ocupa no sols aquell vehinat, sino tota la comarca.

Fou cridat al servey de las armas un reservista, casat y vehí d'aquella població. Lo soldat fou destinat á Cuba y la pobre esposa quedá inconsolable. Algún temps després arribá la noticia de sa mort en la gran Antilla, y aquest segon y terrible cop acabá d'anadar á la ja desdixada viuda del reservista.

Com tot passa en aquest mon, passá 'l dolor de la viuda y als nou mesos cabals contragué segonas nupcias ab un minyó de la mateixa població. Tot sonreya á aquest matrimoni y un fill vingué á augmentar sa ventura; pero, com pera 'l dolor, acaba també la dita, que fou interrompuda per lo regrés del primer espós sa y salvo, cumplert lo servey y desitjós d'abbrassar á sa muller.

L'espant d'aquesta entre 'ls dos marits, la estupefacció del primer espós al trobarse ab un substitut y un fill de sa muller, que no es seu, y 'l «jaleo» dels dos esposos disputantse á la dona que á abdós los hi havia donat la Iglesia, no son pera descrits.

Lo que preocupa á tots es lo com va á resoldres aquest conflicte, donchs ni un ni altre están disposats á renunciar á sa muller.

S'ha disposat que 'ls excedents de cupo del reemplás de 1897, que foren cridats en Abril y tingan germans en filas, passin á sas casas ab llicencia per tres mesos.

Segons s'assegura, avans d'un mes quedarán en disposició de prestar servey los acorassats «Lepanto», «Cardenal Cisneros» y «Princesa de Asturias».

Un estimat company de Sant Sebastiá, «El Fuerista», ha sospés la seva publicació en virtut de las circunstancias actuals que no li permeten dir tot alló que voldria. Sembla que 'ls més entusiastas dels seus redactors escriuran ara en l'«Eskualdun», valent periódich basch que 's publica en terra francesa.

Ha mort á Barcelona l'ex-secretari del Ateneo Barcelonés don Rossendo Jener y Vilardebó.

Ha sigut nomenat president de la secció de la Audiencia provincial, lo magistrat senyor Vidal López.

Las mentanyas del Canigó se troban completament nevadas.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del dia 25 d' Maig de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with columns: HORAS d'observació, BAROMETRE aneroides, GRAU d'humiditat, PLUJA en 24 horas, AYgua evap. en 24 h., ESTAT del cel, OBSER. particular.

Table with columns: HORAS d'observació, TEMPERATURAS (Maxima, Minim., Term. tipo), VENTS (direcció, classe, can), NUVOLS (classe, can).

En la Administració de Consums d'aquesta ciutat, se recaudaren per diferents especies, en lo dia d'ahir, 810'51 pessetas.

A Monte Carlo s'ha inaugurat lo 16 s' aquest mes, ab gran pompa y devant d'un numerós públich aristocràtic, lo servey dels tranvias elèctrics.

Lo sistema adotat, que ha meregut grans elogis, es lo del contracte superficial, perque no s'ha volgut de cap manera modificar l'elegantíssim aspecte de la localitat recorreguent al sistema dels fils aèreos.

Sardou està escrivint un drama pera 'l célebre actor anglés Irving, l'intèprete de les tragedias de Shakespeare.

La acció d'aquest drama se desenrotllarà entre 'ls anys 1878 y 93, essent protagonista Robespierre y figuras secundaries Danton, Marat y Carlota Corday. Lo drama s'titulará «Robespierre».

En los exámens verificats en lo matí d'ahir en la Escola Normal de mestres de la vehina ciutat han obtingut lo grau superior D. Cosme Oliva Toda y l'elemental D. Francisco Montserrat Domingo, D. Joseph Amado Castell y D. Manel Ugado Semper, á quins enviám nostra mes cordial enhorabosa.

ESCORTIAS THOMAS. Vegis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vila (Bou) 12.

La visita del Doctor

—No plori vostè senyora; l'estat de sa filla es grave, pero no desesperat. Desseguida per comensar mani comrarli un vestit d'aqueixos de ZEPHYR que ven la casa PORTA á cinch pessetas cincuenta cèntims y ab seguritat li baixarà la febre.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Almostrer 23 de Maig de 1898.
Amich Director: Ahir á missa major lo senyor Regent d'aqueixa parroquia, doná compte als seus teligresos de la nova circular del senyor Archebisbe, en la qual mana se fassin rogativas en totes las iglesias y parroquias de la seva jurisdicció per alcansar del Altíssim brillant victoris en la guerra que nostra mare pátria sosté ab lo Nort-América. En cumpliment de tal disposició, se resá ahir á la tarde en lo temple parroquial lo sant rosari y la lletania, ab exposició menor de S. D. M.

Diujenge vinent se donará fi al patétich mes de María. Hi haurá besa mans, cantentse durant l'acte bonicas lletrillas á la Verge.
Gracias á la pluja que 'l cel s'ha dignat concedirnos, per no aumenyar, sens dupte, lo cúmulo de desditzas que pesan sobre nosaltres, se ven ja salvada, á menos que no sobrevingui algún accident atmosfèric fortuít, la cullita anomenada de «San Joan».

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 24 de Maig de 1898

Naiements

Teresa Segarra Pollench, de Vicens y Antonia.—Teresa Rodón Olivé, de Joseph y Teresa.—Paula Pablo Capdevila, de Bienvenido y Magdalena.—Carme Alsina Domenech, de Joseph y Raimunda.—Pascuala Alsina Domenech, de Joseph y Raimunda.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joan Arbós Martorell, 41 anys, Hospital civil.—Joseph Roig Sugrañes, Hospital civil.—Teresa Aúqué Espelta, 82 anys, Hospital Civil.—Rosa Huguet Miró, 78 anys, Sant Jaume, 34.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Felip Neri.

CULTS RELIGIOSOS

Iglesia de la Germanetas dels Pobres

Avuy dijous, se comensaran les Cuarente Horas que duraran fins lo próxim diujenge. Durant dits dias s'exposará á S. D. M. á las 8 del matí y s'reservará á las 6 de la tarde.

Sant de demá.—Sant Juli.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	46'80	Filipinas	
Exterior	60'10	Aduanas	75'50
Amortisable	59'	Cubas 1886	61'
Fransas	20'05	Cubas 1890	49'25
Norts	18'70	Obs. 6 0/10 Fransa	68'
Exterior París	33'81	Obs. 2 0/10 »	37'25

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valores, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	46'70	Cubas del 86	60'75
Exterior	60'05	Cubas del 90	49'25
Colonial		Aduanas	76'
Norts	20'10	Oblig. 5 p 100 Almansa	73'50
Fransas	18'80	Id. 3 p 100 Fransa	37'
Filipinas	58'		

PARÍS	
Exterior	33'87
Norts	
GIROS	
París	82'
Londres	46'

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valores cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los paissos.

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 24

De Málaga y esc. en 6 dias vapor «Sagunto», de 345 ts., ab efectes, consignat á don Anton Mas.

De Marsella en un dia vapor anglés «Plate», de 915 ts., en lastre, consignat als senyors Mac-Andrews y C.^a

Despatxadas

Pera La Laja v. «Ardenaz» en lastre.

Pera Cette v. «Luis Barre», ab vi.

Pera Marsella y Génova v. «Sagunto», ab carga general.

Pera Alicante l. «Pepita», en lastre.

ANUNCIOS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats mèdicas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga practica m'ho ha demostrat, que la curació de las hernias pertenece unica y exclusivament al art mecanich, acompanyat dels coneixements anatòmichs suficientes.

No deuen confiar en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se dan la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochs los que saben col·locarlos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómmoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguretá vos dirá que pera la curació de vostres petits, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económich, es lo braguereí de **cauchouc** ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplàtics pera evitar lo carregament d'espàllas.

Faixas hipogàstricas pera correjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

quirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de practica en la casa de D. Joseph Clauselles á Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 25.

Las escuadras americanas que dirigeixen l'almirall Sampson y 'l comodoro Schley respectivament, suman 66 barcos, distribuïts en la següent forma:

Tres acorassats, cinch monitors, dos creubers acorassats, tretze creubers, cinch canoners, quatre creubers auxiliars, vinticinco barcos de diversos tipos y non torpeders.

—L'«Heraldo» ha rebut un cablegrama de Nova York manifestant que un oficial insurrecte enviat a la Habana per Máxim Gomez, explica lo següent:

Las fortificacions d'aquella plassa han sigut reforçadas d'un modo extraordinari y 'l general Blanco, s'ha prepara á resistir un llarch siti, per qual motiu los americanos necessitan moltes provisions y grans reforsos pera batre als espanyols.

Nega l'emissari de Máxim Gomez que faltin queviures á la Habana, afegint que á la capital s'observa la major tranquilitat, puig los teatros permaneixen oberts y continuen los balls y recepcions.

—En la sessió del Congrés, lo ministro de la Guerra no estava present al discutirse 'l pressupost de guerra.

Heus aquí á que ha obehit la ausencia de dit ministre:

A mitja tarde s'ha rebut un cablegrama de Cuba donant compte d'algo que ha ocorregut á la gran Antilla.

Desseguida ha abandonat lo Congrés, dirigentse al Ministerio.

Fa poch que 'l ministre de Marina també ha sortit precipitadament, donant ordre al cotxero de dirigirse á Palau á escape.

No crech oportú ferme eco dels rumors que circulan fins haver comprobat sa exactitut.

Procuraré telegrafiar desseguida lo resultat de mas averiguacions.

Servey particular de «Lo Somatent»

Madrid 25.

Han arribat á Tampa 21 transports pera embarcar forses destinadas á Cuba.

—Lo port de la Habana té á la vista quatre canoners.

—Se diu que 'l Govern de Washington desmenteix la aliansa ab Inglaterra.

—A Cayo Hueso circula ab insistencia 'l rumor de que 'ls barcos espanyols han apressat en lo Sud de Cuba al creuher yankee «Mongrove».

—Lo ministre de la Guerra ha rebut un telegrama en que s'ha diu que casi tots los cabacillas filipins, presentantse al general Augustí, s'oferiren incondicionalment pera lluytar contra 'ls yarkis.

—En la bolsa de París circulá 'l rumor d' haver obtingut una victoria la escuadra espanyola.

—A Washington s'assegura que Mac-Kinley ha deixat á Sampson en llibertat de seguir endevant la campanya, sense rebre instruccions de la junta naval.

Darrerament s'ha sapigut que 'l Govern ha desmentit aquesta noticia.

Madrid 25, 7'30 nit.

S'ha rebut un cablegrama oficial del Capít general de Cuba, dient que las nostras forses ab un topament ab las dels insurrectes los hi han causat nou morts, varis ferits y 'ls agafaren alguns cavalls. Tambe 'ls feren dos presoners.

Per part de las tropas espanyolas s'ha suert dos morts y dos ferits.

En lo mateix despaig lo General Blanco afirma que las subsistencias están asseguradas.

Madrid 25, 8 nit.

Telegrafian de Nova York que 'l oficial insurrecte que Máximo Gómez enviá á Washington pera que parlés ab Mac-Kinley, ha manifestat á aquest que es molt difícil que la escuadra nort-americana pugui fer rendir á la plassa de la Habana puig aquesta compte ab molt bones defenses pera rebutjar tot atach per mar.

Madrid 25, 10 nit.

Telégramas de Santiago de Cuba confirman la permanencia de la escuadra espanyola en aquella bahía.

Se nota que devant del port segueix concentranshi barcos americanos y s'creu que tenen lo propósit d' atacar á Cervera.

Madrid 25, 10 nit.

Lo senyor Meura ha dimitit la presidencia de la comissió d'actas.

Las actas de Sahagun y Durango no han pogut passar á votació per no trobarse majoria en lo Congrés.

—Dinhen de Nova York que hi regna gran excitació contra 'ls espanyols á qui s'acusá d' haverse trobat tallats los fils del teléono que s comunican las fortificacions.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona
 5:04 m. correo. (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes. (per Villanova).
 12:44 t. mercancías, segunda y tercera.
 4:57 t. correo (per Villanova.)

De Barcelona á Reus
 5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Villanova).
 1:58 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes.)

De Reus á Mora
 9:33 m. 11:04 t. 3:40 t. 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus
 4:24 m. 8:00 m. 12:05 t. 6:04 t. 7:36 n.

De Reus á Tarragona
 8:30 m. 9:47 m. 2 t. 7:04 t.

De Tarragona á Reus
 7:30 m. 12:25 t. 4:30 t. 8:20 n.

De Reus á Lleyda
 8:10 m. 5:23 t.

De Lleyda á Reus
 5:50 m. 3:50 t.

De Reus á Vimbodí
 1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus
 9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia
 9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona
 11 m. y 6:30 t.

De Barcelona (per Tarragona)
 De id. directe 10:30 t.
 De id. id. 1:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descent de Lleyda) 7:30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 m.
 De Lleyda y Huesca 7:30 m.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corriente any. Los de Cuba surten de aquesta Administracion los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refora á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Per Barcelona á las 5:00 m.
 Per id. á las 2:00 t.
 Per Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Per id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
 Per Tarragona, directe á las 7:00 n.
 Per Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrasa y sas líneas á las 8:00 m.
 Per Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4:00 t.
 Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s deposita en los buxos després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

ADMINISTRACION DE CORREOS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:
 De Tarragona, 8:30 m.

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL

Francisco Flos y Calcat

Preu 6 rals.—Se ven en aquesta impremta.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori tan sels pronenime un al anarsen á dormir y altre á la matinalada, composicio inofensiva no cont medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 86. Preu de la capsá 6 rals.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COMO ABONO FOSFATADO

COMO ABONO POTASICO

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRATO

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALGINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA, KAINITA, ETC.

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16,0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM-VALENCIA

ULTIMA HORA

SECCIO RELIGIOSA

CULTS RELIGIOSOS

Anyo dijous, se comencaran las Ofertas Horas de las 8 de la tarde á las 9 de la tarde.

Las Ofertas Horas de las 8 de la tarde á las 9 de la tarde.

Las Ofertas Horas de las 8 de la tarde á las 9 de la tarde.